

Številka: 118/11
Krško, 19. 9. 2011

Ministrstvo za gospodarstvo
Direktorat za energijo
mag. Janez Kopač, generalni direktor
Kotnikova 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Povzetki razprave predstavitve Nacionalnega energetskega programa

Spoštovani mag. Janez Kopač,

Na osnovi predstavitve Nacionalnega energetskega programa v sklopu razširjene seje UO GZS Območne zbornice Posavje, Krško, dne 15. septembra 2011, vam v nadaljevanju posredujemo povzetke razprave.

Nacionalni energetski program za obdobje do leta 2030 mora v ospredje bolj odgovorno postaviti cilje prehoda v nizkoogljično družbo in ob tem bolj izpostaviti kriterij izboljšanja konkurenčnosti družbe in gospodarstva.

Država ima vse vzvode odločanja o vprašanih energetske prihodnosti. Ključna sta dva vzvoda: (1) kot zakonodajalec in nosilec izvršne oblasti, ki sprejema nacionalno strategijo in (2) preko lastništva v energetskih družbah.

Država lahko s strateškim in preudarnim ravnanjem del te odgovornosti delegira na energetske družbe, ki so odgovorne za poslovanje in za strokovnost izvedbe zastavljenih (poslovnih) ciljev. Z nejasno opredelitvijo odgovornosti in pristojnosti zastavljenih ciljev ne bomo uspeli realizirati.

Obsežnost dokumenta

Dokument Nacionalni energetski program RS za obdobje do leta 2030 je preobsežen in težko sledljiv. Vsebovati bi moral analizo realizacije dosedanjega NEP in ukrepe, ki bodo zagotavljali izvedbo oz. umaknili ovire, ki so zavirale izvajanje.

Vpliv cene električne energije na konkurenčnost slovenskega gospodarstva

Nacionalni energetski program RS za obdobje do leta 2030 (NEP), ki je podan v javno razpravo, kot ključne izzive prihodnjega razvoja energetike v Sloveniji opredeljuje ravnotežje med tremi osnovnimi cilji energetske politike, ki so:

- (1) čim manjši vplivi na okolje,
- (2) ustrezna zanesljivost oskrbe in
- (3) izboljšanje konkurenčnosti družbe in gospodarstva.

Zaradi povečanih ambicij in izzivov pri vseh treh ciljih je pomemben cilj tudi ustrezno upravljanje za to potrebnih sprememb in zagotavljanje družbene kohezivnosti.

Podjetja, ki so izvozno usmerjena, se že sedaj srečujejo s težavami glede zagotavljanja konkurenčnosti na področju energetskih virov. Po njihovih navedbah imajo primerljiva podjetja drugod po Evropi bistveno ugodnejše pogoje (v razpravi je bil naveden primer iz

leta 2007, ki ugotavlja 20 % nižjo ceno električne energije na Češkem in celo 40 % nižjo ceno električne energije v Franciji).

Cena električne energije neposredno vpliva na konkurenčnost podjetij oz. njihovih produktov na mednarodnih trgih. Ob uresničitvi projekcij rasti cen električne energije, ki so navedene v NEP, bodo nekatera večja izvozna podjetja, ki hkrati zaposlujejo večje število ljudi, prisiljena svojo proizvodnjo seliti v poslovno ugodnejša okolja. Cena električne energije pomembno vpliva na konkurenčnost in delovna mesta (socialna kohezivnost) v vseh gospodarskih panogah, ne samo v energetiki.

V razpravi je bilo ocenjeno, da je kriterij ekonomske konkurenčnosti podcenjen. Zato je pri obravnavi posameznih scenarijev nujno potrebno dosledno in enakovredno upoštevati kriterij izboljšanja konkurenčnosti družbe in gospodarstva.

V nekaterih evropskih državah so se že pokazale negativne posledice preobsežnih ukrepov na področju vlaganj v alternativne in obnovljive vire energije, ki temeljijo na konceptu subvencioniranega odkupa električne energije. Nesorazmeren poudarek tem ukrepom lahko podira ostale cilje kot sta zanesljivost in konkurenčnost oskrbe.

Umeščanje energetskih objektov v prostor

Ključni element konkurenčnosti je optimalno in učinkovito umeščanje v prostor - tako novih objektov kot nadgradnja obstoječih. Postopki umeščanja energetskih objektov v prostor namreč močno otežujejo izvajanje energetskih investicij. Med ključnimi težavami so:

- dolgotrajnost postopkov,
- nenehno spreminjanje zakonodaje,
- neodzivnost nosilcev urejanja prostora,
- zahtevnost ureditve,
- problematična javnost, ki ne pozna pozitivnih prednosti energetskih objektov in oskrbe z električno energijo ne dojema kot svoj problem/rešitev.

Možne rešitve so obvladovanje sprejemanja zakonodaje, medresorska usklajenost in organiziranost nosilcev urejanja prostora ter osveščena javnost. Nujno potrebno je uvrstiti NEP v strateške dokumente drugih sektorjev.

Viri financiranja (možnost javno zasebnega partnerstva)

Odprtost za zasebna vlaganja bo poleg dodatnega vira financiranja tudi indikator ustreznosti posameznih projektov. S sovlaganjem zasebnega kapitala je možno doseči optimizacijo izvedbe načrtovanih investicij.

Realnost predvidene rasti rabe energije

NEP naj natančneje opredeli predvideno rast porabe v prihodnjem obdobju po posameznih segmentih odjema (poraba v gospodinjstvih, potrebe gospodarstva, vpliv rasti porabe električne energije na povečanje BDP).

Samooskrba ali proizvodnja za prodajo na trge EU in izven

Samooskrba je nizek cilj. Energetika, predvsem področje elektroenergetike, je glede na geostrateški položaj Slovenije lahko njena velika priložnost. S premišljenim in strateškim načrtovanjem novih investicij bi lahko pozitivno izkoristili položaj na mednarodnem trgu.

Dolgoročna uporaba jedrske energije

V zapisanih scenarijih je smiselno dosledno uporabljati dikcijo »dolgoročna uporaba jedrske energije«, ki je vsebinsko ustrežnejša kot sedaj uporabljeno »podaljšanje obratovanja jedrske elektrarne«. Visoki standardi jedrske in obratovalne varnosti so temelj dolgoročne uporabe jedrske energije v Sloveniji.

Priprava na izgradnjo drugega bloka jedrske elektrarne naj bo vključena v osnovni scenarij. Sprejemljivost jedrske energetike v Posavju je visoka, vendar je potrebna odprtost za dialog z javnostjo ter strokovno in pravočasno pojasniti vprašanja, ki se odpirajo ob posameznih dogodkih.

Odlagališče NSRAO je potrebno zgraditi in pri tem slediti zastavljenim časovnim okvirom. Po sprejetju DPN za odlagališče NSRAO ni nadaljnjih aktivnosti. Potrebno je jasno urediti odnose med Slovenijo in Hrvaško glede tega vprašanja, ki bodo posredno opredelili tudi realne obveznosti iz naslova sredstev, ki se zbirajo v Skladu NEK.

Dokončanje verige na spodnji Savi

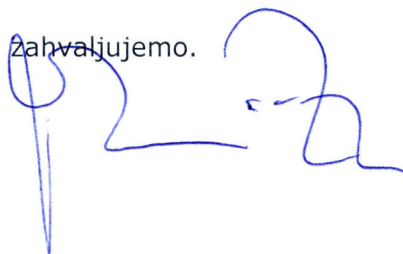
Izgradnja verige je že v teku, zato je njeno dokončanje izvedbeni cilj, ki ga je potrebno realizirati v okviru zastavljenih rokov ob upoštevanju strokovne ustreznosti predlaganih rešitev.

Prosimo vas, če pri snovanju končne vsebine Nacionalnega energetskega programa vključite povzetke razprave.

Za sodelovanje se vam zahvaljujemo.

S spoštovanjem,

Danko Gorišek
direktor
GZS Območna zbornica Posavje, Krško

Kopija po e-pošti:

- Ivo Novak, sekretar MG Direktorat za energijo
- Radovan Tavzes, SIPPO, svetovanje in projektiranje na področju okolja d.o.o.
- mag. Andreja Novak, IJS Center za energetska učinkovitost
- Alenka Avberšek, GZS Strateški svet za politiko energije in podnebne spremembe
- Niko Martinec, Energetska zbornica Slovenije